

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 4.— Núm. 130.—Diumenge 1.º de Febrer de 1903.

LO QUE VOLEM

«Volem la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públics: volem Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra: volem que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ls plets y causas: volem ser árbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volem, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsose presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Bona dressera

Segons llegim en un periòdich de Barcelona, la comissió elegida per la entitat d'aquella ciutat adherida a l'Unió Catalanista, per decidir la conducta que s'havia de seguir en las properas eleccions legislativas, ha completat son encàrrech. La esmentada Comissió aconsella que's desisteixi, respecte de Barcelona, de intervenir colectivamente en la lluita, procurant no obstant, practicar lo que recomana la Junta Permanent de l'Unió en la circular qu'insertarem fa poch; això és, que's votin als demés candidats autonomistas que's presentin, sia'l que vulga son color y tendencias.

Temps ha que, particularment, teniam notícia de que aquest era'l criteri unánim entre'ls dignes individus que componen la Comissió; y com més d'una vegada, en conversas ab distingits companys, hem expressat la nostra conformitat ab semblanta manera de pensar, res té d'estrany que avuy públicament ho fem constar aixís, per alegrármosen y festejarho tant com se mereix; que a tots nos ha de causar goig intèns contemplar com van desapareixent los rezels y desconfiansas entre las duas branques del catalanisme barceloní, fins al punt de que's preparin per treballar juntes en la vinenta campanya electoral.

Aquest exemple no hi ha dubte que repercutirà per tota Catalunya y contribuirà en gran manera a llimar asperesas y a unir voluntats. Davant l'enemich comú, enfront lo centralisme estúpid que'ns envileix, la compenetració de totas las forsas que lluitan pel bé de Catalunya, s'imposen. Tot altre criteri que en oposició a n'aquest se defensi, sense que favoreixi'l desenrotll y expansionment de la nostra causa, servirà als enemichs del catalanisme pera aprofitarlo en benefici propi.

No ignorèm que per sostenir que aquest era l'esperit que devia informar los actes del catalanisme, algú havia posat en dubte l'ortodoxia de la nostra conducta. Per això'ns causa més satisfacció la noticia que comentem, puig que'l temps ha vingut a donarnos la rahó y a demostrar que no anavam pas tan errats.

Per altra banda, no'ns cansarem de repetir que's fan necessarias noves organizacions, menys aparatosas que las fins avuy realizadas, però de finalitat més positiva y de més pràctichs resultats. Malgrat hi hagi qui no ho cregui, lo poble català comensa a tenir conciencia de lo que val y de lo que pot conseguir: ho diu ben clarament lo fet de que en bor. nombre de comarcas, sense que's descuidin los treballs de propaganda catalanista, los nostres companys están decidits a entrar en acció.

Y s'ha de confessar que l'acció pera que sia feconda y dongui'ls fruits que's desitjan, necessita una preparació adequada als medis de que's disposin y a las circunstancias que s'atravessin, necessita en una paraula, organismes capassos pera'l fi a que se'ls destina. Per aquesta rahó y per moltes altres que no cal esmentar aquí, tal volta's fassi imprescindible rompre vells motllos y abandonar patrons massa ben retallats, pera que l'iniciativa y l'impetu dels de baix realisi lo que desde'l cim no s'ha pogut lograr fins ara.

Veus aquí perquè'l nostre periòdich, ahont no hi tindran may cabuda ni'ls esperits febles ni las conviccions indecises, ha cregut y segueix creyent que s'ha de parlar de noves orientacions y de nous organismes; y no sols és necessari parlarne, sino treballar pera que las orientacions s'adoptin y'ls organismes se constitueixin, que al cap y a la fi'l catalanisme com tot moviment humà y progressiu, está subjecte a la ley de l'evolució.

Sens perjudici d'insistir un altre

dia en aquest punt, importantíssim segons lo nostre modo de veure las cosas, esperèm que l'obra de la Comissió electoral de las entitats barceloninas, serà'l primer pas pera arribar a l'ideal que perseguim y ha perseguit sempre'l Catalanisme: això és, l'estreta unió de tots los bons fills de la terra, aimants del passat, gelosos del pervindre y decidits a reconstituir ab tot l'explendor possible la personalitat de Catalunya.

ORIENTÉM

S'és més que vist que'ls partits polítics se'n van a la posta, y en especial aquí Catalunya. Y això qu'és una conseqüencia la més lògica per part dels partits centralistas, que són l'antitèsis de l'esperit regionalista qu'avuy viu y espleta a tots los indrets de las comarcas catalanas, sembla, per altra banda, una anomalia quan se refereix als partits polítics que dins llur programa solucionan bona cosa de l'ideal regionalista. Donchs és també més que vist que aquets, que no són altres que'l tradicionalista y federalista, en comptes de progressar en relació a l'idea regionalista, han fet al revés, que a mida que aquest ha pres peu y ha arrelat de bó y mellor, han anat a menys, desfentse llur organizació y perdent innombrables forsas que han reforsat y donat impuls a l'idea del regionalisme català, en la qual hi són trobada una aspiració més pràctica y completa que en llur partit, qu'és lo que justifica l'anomalia de que fem esment.

Aquesta desfeta dels partits polítics ha sigut la vida del catalanisme, de la causa de Catalunya, lo qual s'ha nodrida dels elements sans que ab més o menys bona fè hi perteneixian. Y per més que aquest acoblament de forsas heterogèneas a primer cop sembla poch menys que utòpich y mancat de tota estabilitat per dur en sí la lluita d'ideals diferents y fins oposats en quan afectan a lo més viu de la conciencia, ab tot no és pas aixís, perquè la causa de Catalunya qu'és nacional y deu aplegar a tots los elements de la societat catalana, té la virtut d'agermanar a tots los fills de Catalunya, que estimant de cor a n'aquesta, lluitan per sa reivindicació, pel regoneixement de sa gloriósissima personalitat.

Y encara que dins d'aquesta germanor hi viuen en lluita las ideas diferents y fins oposadas que hem dit, aquesta no és ab pertorbació y detriment de l'idea principal que tots assoleixen: l'autonomia; sino ab un respecte y tolerancia que dignifica, lo qual fa que adhuc units en lo essencial, sostinguin tendencias oposadas en algún ordre que forman dins del catalanisme una dreta y una esquerra, divisió ben explicable y fins natural de tota acció profundament social com és la causa de Catalunya. En tots los pobles hi veym aquestas duas tendencias ben definidas y que no són d'ara sino ben fillas del pensament humà, y en la reivindicació del nostre poble també hi són; mes la tendencia radical, de l'esquerra, potser en cap altre poble d'Europa s'hi presenta tant tolerant, con digué un notable publicista català, lo qual té fácil explicació tenint en compte que la nostra reivindicació trau sas arrels y está informada de l'esperit de la vella Catalunya, que al mateix temps de ser verament religiós, tenia bona cosa d'una tolerancia que avergonyiria al més lliberal de nostres dias.

Ara bé; aquestas duas tendencias que han anat reforsantse dels mateixos partits polítics, los quals, respectivament, s'han concretat en defensa d'una tendencia, donchs los republicans, treta alguna excepció, han patrocinat la radical, y'ls tradicionalistas y bona part dels dinástichs la catòlica, venen a posar de manifest: l'expressió, lo modo d'ésser del

nostre poble ab totas las sevas forsas socials que han format aquest partit ab las ditas tendencias. Això, donchs, és un moviment popular. De cap manera una tendencia pot imposarse per la coacció arbitraria a l'altra; posadas las duas en lluita, aquesta deu ésser digne y feta ab una tolerancia que, com hem apuntat, sia fidel tradició de la Catalunya lliure que tan bé va sapiguer ésser *seriosament cristiana y ilustradament tolerant*, com acaba d'escriure l'emineq't escriptor y diputat catalanista En Domènech y Montaner.

Mes en aquesta lluita los qui ab més rahó de causa y fins d'obligació han de lluitar pera que l'esperit de l'antiga Catalunya visqui enmotllat en lo de la nova, que avuy elaborèm, són los elements catòlics, los que dins de llur cor guardan l'escalaf de las xamosas tradicions y institucions de la terra, sempre de debò catalanas y ensemps fomentadas quan no basadas en l'esperit cristianíssim de aquella època, en la qual va ésser la nació no sols més cristiana, sino més lliure del món.

Molt y molt podriam dir sobre aquesta tèsis, mes avuy per avuy no és aquest lo nostre objectiu. Hem escrit aquestas ratllas no més que pera orientar a aquells que són victimas de falsas preocupacions contra del catalanisme, del qual se'n valen los enemichs de Catalunya, qui las presentan a son gust, o com los hi convé, unas vegadas pera disfrassar-lo d'avansat y altres de reaccionari. Això a nosaltres no'ns ha de fer temensa. Hem de tenir present, com li té'l Dr. Torras y Bages en sa notabilíssima «La Tradició Catalana», que als catalanistas nos cal necessariamente una estreta unió pera despertar y redressar l'esperit de Catalunya; y sian los que sian los que treballan en aquesta tasca ab tal que ho fassin ab fè y amor, hem d'unirnoshi y tots plegats alcansar l'emancipació de la Catalunya que volem; y tot treballant per aquesta finalitat, los qui són catòlics n'hán de tenir un'altra, la de ressucitar l'ànima catalana, donantli una vida propia y cristiana com los nostres antepassats sapigueren encarnar-la en la gènesis de la seva nacionalitat.

Y qui no ho entengui aixís per un fals patriotisme o bé per personalisme que a rès conduexen a no ser a a las lluitas xorcas, y hi vol veure encara en lo catalanisme, en aqueix bell despertar del poble català, un moviment desorientat y solzament negatiu, és prova que dins son cor no hi té pas la fè del creyent, ni l'amor del qui, ab sacrifici, estima y lluita per la llibertat de la seva Patria, com hi té obligació y n'hi tenim, per lo tant, tots nosaltres, los bons catalans, per la reconstitució veritablement catalana de la nostra Catalunya, a quin objectiu tan noble hem d'esmerarhi los nostres cabals y energias.

DIFERENCIAS

Dcada dia'l poble català s'inclina més y més a las salvadoras ideas catalanistas, ajudantnos en nostre treball de propaganda, la poca fè ab que's miran tots los actes dels polítics centralistas, en los qui no s'hi veu més que l'esperit de trauer partit de la política pera satisfacer ambicions personals.

Dos fets remarcables nos donan a observar en l'actual setmana la gent de Madrid: lo primer l'espectacle poch serio y llastimós de la confecció del programa del partit lliberal. En la discussió de dit programa, no hi entran pera rès los principis; la qüestió de doctrina és lo de menys. Allí lo que's discuteix és la quefatura del partit; lo mangoneig del mateix pera'l dia que siguin poder; la preponderancia d'en Montero Rios, Moret o Vega Armijo.

L'examen de las discussions tin-

gudas en las reunions d'exministres del partit lliberal, a Catalunya sols pot produir duas cosas. Afermarnos als catalanistas en nostras conviccions y portar a nostre camp a alguns desenganyats, que sempre n'hi ha de desprendiments en los partits centralistas a mida que sens pudor y mancats de tot ideal posan al descobert sos defectes.

Altre fet, sobre'l qui debèm fixar l'atenció de'ls nostres lectors, és la campanya inícuca de descrèdit y insults empresa contra Catalunya per lo diari *El Imparcial*. La cosa no és nova, mes cal remarcar que en aquesta ocasió la campanya del diari madrileny s'ha emprès ab motiu de creurer que Barcelona anava a veurer coronada ab èxit sa pretensió de que se li concedigués la zona neutral marítima.

Son la gent del centre molt especial. La característica de son genit és lo *dolce farniente*, sens perjudici de tronar y insultar a las regions que volen surtir de son abatiment, per la major de las virtuts, per lo treball.

Y és de veurer ab quin dalit ha sigut corresposta l'actitut d'*El Imparcial*, per los de Valladolid, Segovia y Palencia. Com un sol home han aixecat protestas vivissimas en contra de la pretensió de Barcelona, protestas que han vingut ni pintadas al govern pera treurers de damunt lo compromís de la zona neutral, projecte al qui jamay ha mostrat gran afició y que de concedirse, de segur, com ja deyam en aquestas mateixas columnas a l'iniciarse aquesta qüestió, ho seria en termes que farien impossible de tot punt portarho a cap, tals creyem foran las restriccions y travas de tota mena a que's subjectaria lo funcionament de la mateixa.

Pera Catalunya lo de la zona neutral haurá demostrat una vegada més lo que podèm esperar dels polítics centralistas. En quant a lo del partit lliberal ne traurèm la trista conclusió de que no hi ha dins la política unitarista, partits d'escolas polítiques, sino partits personals. Aixís hem vist ab Castelar desapareixer lo partit possibilista, ab la mort d'en Cánovas desnaturalizarse lo conservador, y tenim prompte a seguir la mateixa sort dels possibilistas als federals y lliberals, quina veritable representació s'emportaren ab ells a la tomba Pi y Margall y Sagasta.

Dexèmlos, donchs, al partit centralista que fassin, la vía y ocupèmonos en agrupar a l'entorn del catalanisme a tots los bons patricis. Ab nosaltres no hi resan las quefaturas; no és lo catalanisme l'encarnació de las ideas d'un home; és aspiració noble de tots los que treballèm pera la salvació de Catalunya y d'Espanya, y dintre la cada dia més extensa legió de catalanistas, la pèrdua d'un home sols és sensible baix lo punt de vista humanitari, però jamay pot en lo terrer polítich portar, per enlairada que sigui sa situació, per rellevant que's presenti sa personalitat, jamay podrà portar las conseqüencias que's senyalan en los partits centralistas.

Recordis si no lo ocorregut quan la mort de l'insigne Dr. Robert. Per sa situació en lo Congrés, ahont acabava de fer saludable campanya a favor de nostres ideals, la mort de l'eminent metge y patriota produhigué forta emoció en las filas catalanistas. D'aquesta emoció y de l'unanimitat ab que'l poble català rendí los darrers honors al qui exposá ab paraula eloqüent lo programa catalanista en las Corts, ne prengueren peu nostres enemichs pera dir a una que la mort d'en Robert era la mort del catalanisme.

Quán equivocats estavan los que tal cosa creyan! No fou sino una gran pèrdua pera la patria; mes d'això a que'l catalanisme's deturés en son camí, quánta diferencia! Plorarem al home de ciencia y al patrici, enaltirem sa memoria com se mereixia, mes no per això abandonarem la

lluita. Ben al contrari; inspirats en son exemple d'abnegació y patriotisme seguim nostre camí, ab lo cor obert a l'esperansa, ab la seguretat d'arribar a la fi.

Es l'aspiració del catalanisme tan noble, que no ha estat jamay vinculada en personalitats. Entre tots ho som tot, ho podèm tot, ho conseguim tot; mes no pot ésser catalanista qui creu en ell vinculada la nostra idea, qui és cregui insubstituible en los càrrechs representatius, qui ab lo catalanisme hi busqui l'enlairaement, no de l'idea, sino de la vanitat personal.

Si en nostre camí trobavam catalanistas d'aquestas condicions, seria mellor convèncels de que no és lo nostre camp l'indicat pera ells. Qualsevol partit a lo centralista los hi donará cabuda; entre nosaltres, los autoritaris, los despotas, los petulans, los qui en tot hi buscan lo bombo y lo profit, no hi caben.

COSAS DE FORA

L'esclavizador del poble més desgraciat del mon, de la nació que ha derramat rius de sanch y de llàgrimas en defensa de las sevas llibertats y dels seus drets, ha omplert de ignominia la darrera plana de la seva historia. Los tribunals inglesos han condemnat a mort a un héroe, a un d'aquests homes en los qui l'amor a la llibertat y'l desinterés portan fins als límits de l'heroisme. Mister Lynch, patriota irlandès, diputat pel seu país en la Cambra popular d'Inglaterra, tosegut de declarada la guerra a las republicas sud-africanas, se mostrá com la majoria dels seus conciudadans, contrari a l'imperialisme britànich y defensor entusiasta de la rassa boer, en perill de caure sota la dominació inglesa, y viurer per sempre esclavitzada com la marítir Irlanda.

Aqueix entusiasme de l'Irlanda portá a molts fills del poble mártir a lluitar contra'ls seus opresors. Los voluntaris irlandesos allistats pera agregarse a l'exèrcit colonial de l'India, al veures que enganyats se'ls embarcava cap al Transvaal, se negavan a seguir: la patria gran, en forma de sargentos, ab lo fuet y'l whiskey los obligavan a cumplir aquell contracte falsejat embarcantlos cap a l'África a morir en mans de sos companys d'infortuni. Molts d'ells desertaren de las filas, altres se vejeren obligats a soportar tanta infamia. Mr. Lynch, al costat del poble boer, lluitá contra la Inglaterra, l'enemiga secular de l'Irlanda, y'l fet de que un diputat del parlament anglés formés al costat dels enemichs del poder britànich, encengué desde'l primer moment las iras dels saxons patrioters que consideraren com a crim de lesa patria l'oposarse a las sevas ambicions sens frè.

Lo fallo dels tribunals inglesos no's complirà; lo més segur és que Mister Lynch serà indultat y d'aquesta manera no s'omplirà d'oprobri la corona de sa magestat britànica. Però ab tot y això, malgrat lo voler atenuar la crueltat usada envers lo poble irlandés en la persona de son representant, l'insult comés per la justicia inglesa y aplaudit per la gran massa patrioter, queda en peu com hi quedan encara las humiliacions y persecucions sofertas pel desgraciat poble gaélich. ¡Són tants y tan grans los sofriments que han tingut de passar los infelissos habitants de la verda Erin per espay de molts segles! Un dia si gueren los setèlts de la perversa regna Isabel que caigueren sobre l'Irlanda com a comandats per un nou Atila; un altre'ls fanatichs puritans de Cromwell, y més modernament los soldats de la regna Victoria que han assolat aquella hermosa terra. L'Irlandès s'ha vist perseguit com un gós rabios, se li ha volgut imposar una religió aborrida, se li ha volgut fer perdre'l seu hermós idioma gaélich, se li han robat las sevas terras, tots

los seus interessos, y se l'ha convertit en un esclau. Horrortitz llegir les estadísticas de la mortalitat y emigració irlandesa durant lo segle passat; la meitat dels habitants o bé han mort de fam o bé han tingut d'emigrar del seu país, y mentres lo poble mártir no té ni vestits pera cubrirse, ni aliments pera no morir de fam, los land-lords inglesos, los descendents dels conquistadors, viuen ab opulencia a costa de la seva sanch y de las sevas llágrimas.

Més tart o més dejorn vindrán las represalias y l'Inglaterra purgará las sevas faltas monstrosas. Los pobres paddies irlandesos tornarán altra volta a ésser homes lliures y no's deixarán dominar ni ab whiskey ni ab garrotadas; ells haurán sigut uns verídaders mártirs de l'amor a la religió y a la seva patria. ¡Déu salví a Mister Lynch y a l'Irlanda!

Consums

Suissa, Inglaterra, Bèlgica y altrás nacions civilisadas, aboliren fa ja molt temps l'absurda aduana interior, que aquí s'anomena Consums.

Inútil perdre temps en demostrar una vegada més tots los defectes de dita tributació. Es engorrosa, molesta, cara, injusta, sobre tot injusta, donchs és injust imposar sobre'l pá y materias de primera necessitat y no imposar sobre'ls articles de luxo; ademés, dona lloch a moltes irregularitats, per no dir un altre nom. Es un verdader cau d'inmundicia y difícil de manejar sense embrutarse.

Los partidaris d'aquest tenen ja un sol argument: lo difícil de reemplaçar-lo. Estem d'acort, en que en nacions ahont la massa del poble no está políticament educada, la dificultat n'és gran; no obstant, la tendencia de las nacions está en abolirlo. Fins la mateixa Fransa (nació que tant agrada imitar als nostres polítics), votá una llei segons la qual los municipis quedavan autorisats pera abolir y reemplaçar los consums.

Aixó és lo que deuen procurar obtenir los Diputats catalans que anirán a las Cortes. Una vegada's tingui'l dret de ferho, s'estudiarán los sistemes seguits per altrás nacions; aprofitantse de la seva experiencia. A treballar, donchs, pera matar los consums, que fan pudor d'injusticia, abús y robo.

París va treurer lo dret d'octroi sobre'l ví, y'l consum ha aumentat, segons nostres informes, en uns 4 milions d'hectòlitres a l'any. Són molts milions y és dato que necessita confirmació; de tots modos, que l'aument ha sigut considerable, no hi ha dubte.

Aquesta qüestió té, donchs, també lo seu aspecte utilitari pera l'agricultor, ja que sense consums adineraria mellor los seus fruits y la producció de la terra és qüestió importantíssima, per ésser una de las principals fonts de riquesa y la gent del camp és lo nervi de las nacions.

Ab l'abolició dels consums s'obtidria l'abaratament de la vida, y la baratura de la vida contribueix al benestar de la classe més respectable, la classe obrera, que dona pá a la familia ab la suor del seu front.

DESVELLEM-NOS

May havem cregut que'l govern donés la zona neutral a Barcelona en las condicions que's demanava; aixís és que la resolució de l'assumpto concedint dipòsits generals no solzament a Barcelona sino a tots los ports que tinguin condicions apropiadas; no's ha sorprès gens ni mica.

Los dipòsits generals (Entrepòts) están establerts, desde molt antich, en casi tots los ports estrangers. En alguns centres mercantils d'importancia, aquests dipòsits resultan ja insuficients pera'l comer modern y cercan un més enllá qu'és la zona neutral.

Aquí a Espanya, anem en tot endarrerits de molts anys, y pera arribar a las zonas neutrals, tenim de passar primer per los dipòsits generals, per més que aquests y las zonas neutrals, cas de que's concedeixin, may podrán tenir l'importancia que tenen en altrás nacions més adelantadas y més ben situadas pera las expedicions.

Però deixant aixó, cal confessar, que'ls dipòsits generals poden ser un element d'aves y de desenrotlo pera lo comer d'Espanya, dintre dels límits que permet la pobresa del país, especialment si'l govern reglamenta'l règim dels dipòsits en sentit ampli y de veritable llibertat comercial.

Convé establir en lo port de Tarragona dipòsits generals? Convé y molt. Donchs és necessari deixondirse y que la Cambra de Comers y la

Junta del Port, s'ocupin d'aquest assumpto sense perdre ni un dia, puig entenem, que donada la situació que atravessa nostra plassa, és verament criminal l'apatia y'l tant seme'n dona que caracteriza als veins de Tarragona.

Esperar que per la nostra bona cara'ns ho donguin tot, és una ridícula gran. Treballèm, preocupem-nos de nostra trista situació, cerquem medis que permetin animar lo decaigut comer tarragoní, y no duplin que qui bé busca, bé troba.

Moltas vegadas havem sentit a distingits comerciants d'oldres que'l nostre port no tingui freqüents y ràpidas comunicacions ab Mallorca ahont hi podria haver una bona corrent de negoci; però com de costum, la cosa no ha passat del terror de las lamentacions y res s'ha fet pera obtenir del govern un servey portat setmanal. La Cambra de Comers, Junta del Port y Diputats, no podrian ocupar-se d'aquest assumpto?

Comentarios

No será res

A n'en Montero Rios, se l'han ben rifat. Ell prou resistí en la primera reunió d'exministres lliberals, a encargarse de la redacció del programa, però devant dels reiterats prechs d'uns y altres, acceptá.

A horas d'ara deü estar l'ilustre gallego més que arpenllit de la seva condescendencia, puig al llegir lo flamant programa, qui no hi trová un pèl n'hi trová dos, y aixís estem: esperant que cada hù dels ex-ministres hi fassi la seva esmena.

Lo més probable és que'l tal programa no passi de projecte, puig és difícil que en molts punts, en lo religiós especialment, arribin a un acort tots los prohoms del difunt partit lliberal.

La veritat és que pera lo que serveixen avuy dia'ls programas dels dos partits que'ns desgovernan, tant se val que'n tinguin com que no'n tinguin, perque ja ningú fa cas de lo que puguin prometer los nostres polítics, que en qüestió de prometer no miran prim; ara quan se tracta de cumplir, ja són figas d'un altre paner. No hi ha exemple de que'ls hagin complert res, ni és fácil que en aquest punt hi hagi esmena.

En Montero podrá estar tan ressentit com vulguin y fins retirarse a la vida privada, desgracia que no més de pensarla'ns esborrona, però las cosas seguirán com si tal cosa; en Silvela donará l'acta de diputat a 60 o 70 lliberals y quan arribi l'hora de cambiar de partit, lo nou jefe dels lliberals sortirà com per art d'encantament. Qui será? Lo que disposi de la Gaceta; los altres de grat o per forza tindrán de fer acatament, y gracias ó que'l favorecut los hi dongui participació en lo pressupost.

No val, donchs, la pena que ningú s'amoini ab lo que fan y deixan de fer los lliberals. Bé prou que se arreglan pera acabar d'enfonzar a Espanya.

«Aún hay patria...»

Manel Casanovas, lo famós criminal que tant temps vagá per Galicia, essent lo terror de la gent del camp, fou conduit fá pòchs dias a la presó del Ferrol. Lo poble aná a rebre'l al bandoler a més d'una hora lluny de la ciutat, acompanyantlo y ovacionantlo fins que entrá a la presó.

Y com si ab aquesta entrada triomfal no n'hi hagués prou pera demostrar lo grau de cultura d'un poble embrutit y sense noció de res, en un telegrama del mateix Ferrol llegim:

«Muchos vecinos se disputan el derecho de enviar a Manuel, a la cárcel, los más selectos platos de su comida.»

Igual pugilato se ha entablado entre los dueños de hoteles y fondas. Todos rivalizan en enviar a Toribio lo mejor de las respectivas cocinas.»

Si a un criminal com Casanovas lo tractan d'aquesta manera, fassin lo favor de dirme com tractarian a una persona honrada que la justicia hagués agafat per equivocació. L'haurian lynchat per los carrers del Ferrol, de segur.

¡Oh, que gran país!

"CATALUNYA"

Ha aparegut a Barcelona y ab aquest hermós nom, una revista quinzenal admirada actualment per tots los catalans que solen fruir la literatura, la poesia, la ciencia y art propia y genuina de nostra enlairada terra.

Catalunya, en lo seu primer nombre dirigeix carinyosa y expressiva salutació a la bona gent de nostra

patria, extenentla al fills del vell regne d'Aragó y a la prempsa, qual coral salutació li agraim de cor, a l'ensemps que li desitjem felis benvinguda y llarchs anys de vida per contribuir a la remarcable ilustració de Catalunya; puig avuy, la manera de que'ls altres nos vegin intelectuals y grans, és imposantnos en saber, en civilisació y en cultura; aquest és lo únich sistema pera que certa gent se trobin petits y acceptin sens passió que Catalunya pot governarse com ho feya en altres gloriosos temps.

Lo nombre que ab tan gust havem llegit, és una joia: l'afalagador títol del primer article «Usatjes» determina clara y fondament, quins foren los seus autors, son caracter y senyala las principals tendencias del nostre dret nacional de l'any 1068; en aquest notable treball diu molt bé'l seu il·lustrat autor en F. Romani y Puig-dengolas: «Per conèixer la vida íntima de la nacionalitat catalana, cal estudiar los documents jurídichs que l'informan desde sa infantesa.»

Segueixen en lo llarch curs del text, articles com «Un meteoro de bona societat» en lo qui dibuixa admirablement al protagonista, en Rossendo Serra.

«Historias d'un home y d'una dona»: trista historia, escrita ab caracter y escola originalíssima, per en Jaume Jordi.

«La calumnia venjada», hermosa tradició, filla de la daurada illa Mallorca.

«Un cap», altra tradició, inmel·loablement narrada per lo sabi don M. Aguiló.

«Orfeu», fidel traducció de Virgili, per Mossèn Costa y Llobera.

Y venen versos tan hermosos com «Sepulcre vell», de Gabriel Vicaire; «Per la boira», de nostra genial poeta Joan Maragall; «Entero de G. A. Tell y Lafont», ab correctas capsales, de M. Durán. Y prosa com «A un amic editor», fragment d'una carta prolech del conegut excelent escriptor en Pin y Soler. «Lo darrer quènto», sentidas escenas de cèebre escriptor holandés Joahann Schmit, pintadas ab talent y idealisme per n'Enrich de Forge, y traduit per en Ll. Barrina. Y per últim segueix una secció d'«Actualitats» y «Llibres», ahont se deix veure una crítica serena y justa, y un'altra ben entesa secció de la «Prensa» donant cabuda en las sevas planas als mellors treballs publicats per los diaris de Barcelona y de fóra.

La llista dels seus col·laboradors, fá a Catalunya més atractiva y simpática; citarem a Abadal, Alcover, Aldavert, Alomar, Bartrina (Ll.), Bertrana, Botet y Sisó, Bové, Carreras y Caudi, Casas, Carbó, Casellas, Clavellet, Col·lell, Costa y Llobera, Durán y Ventosa, Doria, Escalas, Folguera y Durán, Font y Presas, Franquesa y Gomis, Genis, Gual, Gudiol, Guimerá, Maluquer, Maragall, Masó y Torrens, Matheu (F.), Montsalvatje, Muntadas, Ors (E.), Picó, Pin y Soler, Planas y Font, Prat de la Riva, Puig y Cadafalch, Rahola, Piquer, Roca (Joseph M.), Romani, Rosselló, Rubió y Lluch, Rusiñol (A.), Ruyra, Salvá, Serrá y Pagés, Sert, Tell, Torrendell, Trias (Joan de Deu), Vayreda, Verdagué y Vilanova (E.).

L'edició és molt ben feta y lo preu sumament barat.

Lo triomf de Catalunya és indubtable.

F. N.

CARITAT

Projecte de Reglament

que l'Ajuntament de Tarragona en virtut de l'article 1.º del R. D. de 14 de Juny de 1891, presenta pera la seva aprobació a l'Illm. Sr. Gobernador civil de la provincia.

(CONTINUACIÓ)

CAPITOL II

De las obligacions dels metjes

Art. 7.º Del Padró de pobres que cada any formarà l'Ajuntament al Setembre, entregará una llista als metjes a primers de Janer, quals familias compresas a la llista vindrán obligats a visitar a domicili, sempre que estigui malalt algú dels seus individus.

Art. 8.º Las recetas que fassin las comensarán ab las paraulas «Assistencia Municipal», lo nom de la familia, lo dia, mes y any, a més dels requisits legals, com estampar la classe o número de Patent que'l metje poseeixi.

Art. 9.º Vindrán obligats també'ls metjes a la vacunació, revacunació, parts y gastaments que ocorreixin a las familias pobres, aixís com a las asiladas per compte del Municipi; prestar los corresponents serveis sanitaris d'interés general dintre del terme municipal, quan los hi siguin

encomenats, y auxiliar ab sos coneixements científichs a la Corporació municipal y fins a la provincial ab lo que's refereixi a policia y estadística sanitaria.

Art. 10. També'ls metjes municipals vindrán obligats a certificar gratuitamente, las defuncions que ocorreixin sens asistencia mèlica, en lo districte municipal, mentres lo Registre civil no tingui organitzat lo servei de metjes verificadoros de defuncions, a més de l'obligació 4.ª que'ls imposa'l R. D. de 14 Juny 1891.

Article 11. L'instrumental y aparells quirúrgichs més usuals pera'l exercici del seu càrrech, deurán posseirlos de propietat seva'ls metjes municipals, aixís com vindrán obligats a ser vocals nats de la Junta Municipal de Sanitat y a donar compte a la Alcaldia immediatament de qualsevol cas d'enfermetat encomenadissa que observessin, al propi temps que proposar los medis necessaris per combatre la propagació del mal.

Art. 12. Los metjes municipals en cas de malaltia, señalarán un metje legalment autorisat que'ls reemplaçassi a costas sevas; igualment ho haurán de fer quan demanin llicencia temporal, que'ls hi podrá ser concedida per l'Alcaldia si no és més que per vuit o menys dias, y per la Corporació Municipal si és per més temps; faltant aquest requisit s'entendrà renunciat lo càrrech.

Art. 13. A més dels serveis indicats, quedan obligats los metjes municipals a prestar serveis a la casa de socors que de comú acort ab la Junta de l'hospital (s'ha creat, crea o creará) fent las guardias en lo lloch y forma que'l senyor Inspector, segons reglament, senyalará.

Art. 14. Dirigirán las operaciones de desinfecció quan l'Ajuntament tingui màquines y personal.

Art. 15. Portarán un llibre registre de vacunacions y revacunacions, un altre per l'assistencia domiciliaria ab diagnòstich, pronòstich, duració o curs de las malalties, tractaments empleats y resultats obtinguts; y un altre en la casa de socors per registrar los accidents assistits y medis empleats. Al 31 de Desembre de cada any, presentarán cada metje una «Memoria» a la Corporació municipal de lo ocorregut durant l'any dintre a la esfera del seu comès, rahonantla degudament, senyalant las deficiencias que s'hagin observat, las modificacions que en lo servey se deuen portar a cap, las causas d'epidemias y endemias, y medis per remoure tals causas per evitar aquellas malalties en l'esdevenir.

Art. 16. Si l'Ajuntament los encarrega qualsevol altre servey de Beneficencia, tindrán dreta cobrarlo dels fondos consignats per gastos extraordinaris de Beneficencia que deuen figurar en los presupòsits respectius; si se'ls hi encarrega'l reconeixement de quintos, s'atendrán als drets que las lleys vigents los hi concedeixin.

Art. 17. Durant las horas de guardia a la casa de socors, prestarán a l'hospital los serveis que accidentalment se poguessin presentar.

A. RABADA

(Seguirá)

Sobre eleccions

Quan ja teniam escrit y compost nostre primer article «Bona dressera», hem llegit en lo darrer número de Jovenut lo dictamen de la Comissió de las entitats barceloninas, a que en aquell escrit se fa referencia y que ab molt gust reproduim. Diu aixís:

«Los que suscriuen, elegits per las entitats de Barcelona adheridas a l'Unió Catalanista» pera portar a la práctica'ls acorts presos en la reunió tinguda per las mateixas lo 30 de Desembre prop passat, acorts que, segons l'atenta comunicació de V. del 8 del present, són:

1.ª Conveniencia d'anar a la lluyta electoral en las próximas eleccions de Diputats a Cortes, y

2.ª—De que deuria concórreshi junt ab altres elements autonomistas; varem reunirnos per primera vegada lo dia 10, acordant unanimitment acceptar la comanda y comensar tot seguit los estudis y treballs necessaris pera durla a la práctica ab la premura que las circunstancias imposan.

No se'ns amagaren, desde'l primer moment, las dificultats de tal empresa, dificultats que si són sempre molt grans pel complicat mecanisme a que la desacreditada burocracia espanyola ha subjectat l'exercici d'un dret tan senzill com és lo del sufragi, nos semblaren enormes a nosaltres, en vista d'una falta de organissació adequada, y tenint en compte'ls perills que enclou l'empendre una campanya seria embastant a corre cuyta una organissació

interina. Lo desitj, no obstant, de cumplir llealment la comanda rebuda, y'l temor, ademés, de que la nostra renuncia pogués ser atribuïda a desconformitat ab la tendencia manifestada per las entitats que haviam pres los esmentats acorts, aixís com lo convenciment de que, en tesis general, l'exercici del dret de sufragi en forma colectiva és un acte de política experimental que, a més de acostumar als pobles a la disciplina, pot contribuir al despertament d'entusiasmes y energias que, si no avuy, algún dia donguin bons fruits pera la causa que defensa l'Unió, nos decidiren acceptar l'encàrrech rebut y a intentar realisar-lo del modo mellor y ab la necessaria activitat.

Nos hem reunit, a l'efecte, diverses vegadas, hem fet tots los treballs d'investigació y d'estudi previ que nos han semblat indispensables, y hem realisat totas aquellas gestions que podían, al nostre entendre, contribuir ab major eficacia al logro del nostre propòsit y facilitar la seva ràpida execució. Y, ab sentiment, ho dihem, de las nostras gestions, de las nostras conversas, de las entrevistas tingudas ab varias entitats a qui hem cregut convenient consultar, y del recompte y estudi dels distints organismes que caldria improvisar en curtissim espay de temps, n'hem tret la convicció de que, dada la manera com están avuy constituïdas y enllassadas las forsas que l'Unió, té a Barcelona, era mellor no córrer colectivamente a la lluyta, que no pas arriscar lo perill d'intervenirhi d'una manera deficient y desayrada, donant lloch a que, per falta de preparació electoral, pogués resultarne en poch o en molt desconceptuada l'Unió Catalanista, que encara que ab una organissació que opinem cal perfeccionar aviat, ha sapigut fins ara no solzament interpretar ab sa autorisada veu los sentiments patriòtics de nostre poble, sino realisar hermosas campanyas de propaganda, objecte a que ha vingut dedicant sos principals esforços.

Y feta aquesta declaració, creyem del nostre dever manifestar que las dificultats que més nos han preocupat, las que hem considerat més costosas de superar en lo curt temps de que disposavam, són las d'ordre material, las d'establiment y distribució de las múltiples ramificacions que exigeix una campanya d'aquesta naturalesa, y las de nomenament y instrucció disciplinada dels numerosos agents que caldria mouer y dirigir pera lluitar dignament y ab probabilitats d'èxit. En quant a las dificultats d'ordre moral, encara que las informacions que hem pres han sigut gaire bé totas dintre'l terror particular, nos plau consignar que hem trobat a dreta y esquerra una acullida franca y afectuosa, penyora certa de la possibilitat d'empendre més endeavant, ab la cooperació de tots los elements autonomistas, campanyas profitosas pera'l Catalanisme.

Considerant, donchs, las rahons exposadas, en l'esperansa de que'ls nostres elements directius s'aplicarán peremptoriament a subsanar aquestas deficiencias d'organissació, ab l'objecte de tenir preparats los instruments de combat si un jorn cal usarlos, y mirant únicament lo que interessa al bon nom y prestigi de l'Unió Catalanista, qu'és lo que en definitiva entenem ha de resultar més convenient pera la nostra patria, los abaix firmats hem acordat aconsellar a las respectables corporacions que'ns elegiren, que desisteixin d'intervenir en forma colectiva en las vinentas eleccions de diputats a Cortes, procurant, no obstant, cada un dels seus membres, cumplir lo que recomana la Junta Permanent, en sa circular de primer d'aquest mes, aixó és, votar al altres candidats autonomistas que's presentin. Fentho aixís, com diu molt bé aquella, donarán una prova més d'amor a la causa de Catalunya.

Abans de terminar, nos cal dir que hem rebut algunas indicacions pera intervenir en los treballs que's preparan en altres districtes, més ab tot y las bonas impresions que de diversos punts hem recullit, nos hem cregut inhibits de fer cap mena de gestió per estar la nostra comanda circumscripita a Barcelona. Es evident que convindria se'n ocupés alguna representació de l'Unió Catalanista, ab facultats y instruccions pera entendre ab los nostres companys de per tot arrreu.

Al dar per complerta la nostra missió, preguem a V. digníssim President de la Societat més antiga dintre de l'Unió a Barcelona, se serveixi de traslladar aquest nostre dictamen a cada una de las entitats que li delegaren sa representació, trasmetentlos al mateix temps la nostra gratitud per la confiança que nos feren. —Deu guardi a V. —Barcelona 20 de Janer de 1903.—A. Suñol.—Joseph M. Vall

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antissèptics, anti-catarrales y anti-asmàtics que's des-
prenen mentre van desfentse per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS,**
AUFECH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, etc., etc.
Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Comissions y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANJERS

Centre d'Informació Comercial

Sixto Villalba.—TARRAGONA

Vicens.—Lluís Marsans.—Trinitat Mongeal.—D. Marit y Julià.—Senyor President de la «Lliga de Catalunya».

ASSOCIACIÓ CATALANISTA DE LLEYDA

JOCOS FLORALS DE 1903

(Any VIII de sa instauració)

L'Associació Catalanista de Lleyda, aimadora de las glorias de Catalunya, convida a pendrer part en la poetica festa que celebrará'l día 14 de Maig vinent, a tots los experts trovadors y honorables escriptors ahont la nostra llengua és parlada o coneguda, regintse pel següent

CARTELL

Lo primer premi, d'honor y cortesia, ofrena de l'Associació Catalanista de Lleyda, consistent en la Flor natural, s'adjudicará a la mellor poesia sobre tema que's deixa al clar enginy de l'autor; qui l'obtinga'l deurá fer present a la dama de sa elecció, la que proclamada *Reina de la Festa*, entregará desde son siti presidencial tots los altres premis als que'n sian guanyadors.

Un lliuri d'argent daurat, ofrena de l'Excm. Ajuntament de Lleyda, al mellor romans o llegenda que compe te una gesta a fet gloriós de l'antich consell de Pàheria.

Un objecte d'art, dádiva de l'Excelentíssim y l'lm. Sr. Bisbe d'aquesta diócesis, a la mellor poesia que, ab llibertat de metro y assumpto, canti la Fè del poble catalá.

Un objecte d'art, ofert per l'Excelentíssima Diputació Provincial de Lleyda, al mellor estudi sobre l'origen y'l desenrotlló dels Jochs Florals a Catalunya.

Una ploma d'or, regalo del Molt Illustre Colegi d'Advocats de Lleyda, a l'autor del mellor treball sobre'l tema: «Vestigis de los monuments, lleys y llenguatge ha deixat a Lleyda la dominació arábica».

Un objecte d'art, ofert per l'Unió Catalanista a l'autor del mellor «Estudi crítich dels follets referents a Catalunya, publicats ab motiu de la guerra de successió».

Una englantina d'or y argent, ofrena de l'Associació Catalanista de Lleyda, a l'autor de la mellor poesia sobre fets històrichs, o gestas gloriosas de Catalunya, o sobre usatjes y costums de nostra estimada terra.

Un objecte d'art, ofert per la Redacció de *La Comarca de Lleyda*, a la poesia que mellor cantí'ls últims moments del Comte d'Urgell, lo Desdixat.

Un objecte d'art, dádiva de l'Associació Catalanista «Lo Segriá» d'Almenar, al mellor compendi d'Historia de Catalunya més apte pera popularisar ab senzillés y breument sa antiga personalitat y la justícia de sas reivindicacions.

Un objecte d'art, ofert per l'Associació «Catalunya» de Lleyda, al treball poètic que mellor relati la presó del Príncep de Viana a Lleyda.

Un objecte d'art, regalo de D. Miquel Agelet y Besa, a la mellor novel·la o episodi basat en un fet històric d'aquesta provincia.

Un objecte d'art, ofrena de D. Isidro Valls, al treball poètic que ab llibertat de metro, canti las glorias de Solsona.

Un objecte d'art, donat pel Sr. President de l'Associació Catalanista, D. Manel Roger de Lluvia Mensa, a la mellor oda dedicada a enlairar los fets capdals, o a perpetuar la bona memoria del gran almirall de la Confederació catalana-aragonesa, En Roger de Lluvia.

Forman lo Jurat calificador: En Francesch Matheu, President; En Manel Roger de Lluvia, President de l'Associació; Vis-president: En Frederic Renyé Viladot, En Enrich Ardeny Valls y En Joan Bergós Deuany, Vocals; y En Humbert Torres Barberá, Secretari.

Podrán concedirse los accésis y mencions honoríficas a las composicions que'l Jurat crega acreedoras a aquestas distincions.

Totas las composicions deurán ésser inèditas y escritas en catalá literari. Tots los treballs deurán ésser anònims, y remesos al domicili del senyor Secretari del Jurat, D. Humbert Torres, metje, Major, 2, 1.º, per tot lo dia 15 d'Abril vinent, contenint cada hu un plech clòs ab lo nom de l'autor, y en lo sobre, escrit lo títol y lema de la composició.

Los plechs que contingan los noms dels autors no premiats serán cremats en lo mateix acte de la Festa.

L'Associació se reserva per un any la propietat de las obras premiadas.

En lo cas probable de rébrer altres premis, l'Associació publicarà un Cartell supletori del present.

Lleyda, 15 de janer de 1903.—Lo President, Manel M.º Roger de Lluvia Mensa.—P. A. de la J. D.: Lo Secretari, Miquel Roig y Morera.

Sants de la setmana

Diumenge, día 1 de Febrer.—Sants Ignasi y Cecili bs. y mrs.—Dilluns, 2.—La Purificació de Ntra. Sra. o Candellera y st. Corneli Centurió b.—Dimars, 3.—Sts. Blay b. y mr. y'l beato Nicolau de Longobardo. y Ascari b. y sta. Celerina mr.—Dimecres, 4.—Sts. Andreu Corsino y Rembat bs. y cfs.—Dijous, 5.—Los Sants Martirs del Japó, stas. Agata y Calamanda mrs.—Divendres, 6.—Santas Dorotea y Berocata mrs.—Dissapte, 7.—Sts. Romuald ab. y Ricart r. de Inglaterra.

Quaranta horas: continúan a l'Iglesia de Religiosas Descalsas y dissapte comensarán a l'Iglesia de St. Francesch.

NOVAS

A las donas tarragoninas

Per fi ha arribat lo jorn, tarragoninas, en que, dintre de nostra hermosa ciutat comptem ab una joventut aimant de sa desgraciada Patria, que vol ab ferm coratge y entussiasme la reivindicació de tots sos drets. Però per anar més enardits a la lluita y fer nostres los cors dels qui encara dormen y dels que no'n coneixen, vos hem de tenir al costat, donas catalanas, puig vosaltres formeu lo gran cor de nostra Patria y sou lo símbol dels sentiments més arrelats de l'home y dels qui més lo fan mouer.

Desterréu per sempre més l'idea de que la Patria nos haurá de pendrer a tots per ella, puig la Patria és mare amorosa de tots y a ella nos devèm; no podèm quedarnos a casa, no, quan la mare gemega esclavitzada, nos hem de llençar tots per deslliurar-la; l'home que la veu sofrir y per ella no's sacrifica, no és bon fill, ni mereix que se'l tinga per home; vulgau, donchs, que nosaltres siguem homes y homes forts; ja que la mare nos crida, anemi tots sos fills a deslliurar-la; no podèm ni volèm quedarnos tancats a casa, y vosaltres sou las qui'n heu de donar lo que sou vosaltres, un símbol per anar a la lluita, ja que si surt de vostras mans, será segur lo triomf complet de la Patria Catalana.

Per aixó vos cridem a totas, donas tarragoninas, a totas las qui verament estimem a nostra Patria; després vos sentireu satisfetas, plenas de noble orgull per haver posat en las mans de «Joventut» la senyera, símbol de nostras passadas grandesas, que algún dia lo veuréu triomfant passejarse per tots los pobles de la terra Catalana.

La Comissió, Francesch Nel-lo.—Antoni Renau.—Salvador Ventosa.—Gabriel Ballester.—Daniel Solé.—Ezequiel Aguadé.—Modest Salort.—Antoni Vallbona.—Antoni Danús.

La patriótica y sentida alocució de «Joventut», tenim noticias que ha sigut molt ben rebuda per distingidas senyoretas tarragoninas, que han comensat a oferir son óbol pera la projectada senyera.

En lo próxim número publicarem la primera llista de las bellas donants.

La *Avanzada* ha tingut necessitat d'escriure dues columnas y mitja pera contestar las quatre veritats que li deyam en nostre darrer número. Pera nosaltres no hi havia necessitat que's molestés tant; però comprenem que encara ha fet poch pera justificarse davant del partit federal que tenim motius pera creure desaprova-va la campanya de *La Avanzada*.

Innocentment nos parla de probas que justifiquin las nostras sospitas respecte de mòvils que indueixen al confrare a fer lo que fá. ¿Que més probas que'ls fets? Recordis sinó lo que feren algún o alguns redactors de *La Avanzada* desde *La Justicia* quan la qüestió del joch, que en lloch d'apoyarnos se permeteren injuriarnos, y recordin lo de las elecció municipals, que combateren en tonto un manifest de fondo autonomista y que no aludía ni directe ni indirectament al partit federal.

Desde las eleccions municipals fins avuy, no cal que diguem quina ha sigut la nostra línia de conducta, puig ben públich és que als regidors federals de l'Ajuntament, ningú'ls ha apoyat sinó nosaltres. Tal vegada per aixó *La Avanzada* ns diu *reaccionarios*. ¿Que li hauria agradat més que los haguessim combatut?

Per a la mateixa *Avanzada*, may havem tingut una paraula que la pogués molestar; al partit federal, li havem demostrat sempre la més gran simpatia; y moltes vegadas havem deixat d'ocuparnos de fets que'l podian perjudicar molt.

Totas aquestas atencions, *La Avanzada* ns las ho pagat a cóssas, y perdonós lo gráfich de l'expressió, ab la particularitat que aquestas campanyas dels de *La Avanzada* han coincidit ab las épocas de major impotencia dels caciquistas enemichs de l'autonomia. Será casualitat: però lo cert és que no poguent los caciquistas enderrocar a Pallarès, nos venen los de *La Avanzada* ab atachs injustificats, buscant segurament que's trenqui la bona armonia que existeix entre'l partit federal y nosaltres. Si és aquesta la finalitat que persegueix *La Avanzada*, creyem que perdrá'l temps.

Sobre lo que'ns diu d'en Canyellas y del *Diario del Comercio*, sá-piga *La Avanzada* que nosaltres sempre corresponem a l'amistat ab amistat. En Canyellas ha defensat a Catalunya y als catalanistas en molts ocasions críticas, mereixent l'agraïment nostre. Ja sabem per experiencia que *La Avanzada* no mira prim en aquestas qüestions; però nosaltres sí.

Quedem donchs que'ls de *La Avanzada* protestan de que estiguin influïts per *elements estranys*; però'ls fets, que són més eloqüents que las paraulas, demostren lo contrari.

Ab motiu d'haver acordat l'Administració de consums l'augment d'algunas tarifes, s'ha remogut novament la qüestió dels Gremis.

Que l'augment de las tarifes és de tot punt inconvenient donada la situació de Tarragona y la forma en que's pretén portarho a terme, no ofereix lo més petit dubte. Però que lo Sindicat actual o qui sia, vulga ampararse en una de las bases que fou necessari fer constar en lo contracte per exigencias de la Delegació d'Hisenda, sense abans consultar als Gremis ni donar compte de la gestió realisada, resulta inconcebible.

Hem parlat prou clar sobre aquesta qüestió diferents vegadas, y avuy queda patentisada la justícia dels nostres rahonaments. Los senyors del Sindicat se divorciaren dels qui'ls havien otorgat sa representació, no volgueren escoltar la veu dels agremiats, procuraren accontentar als elements caciquistas despreciant l'opinió y las indicacions del veritable poble, y a horas d'ara's tocan los inconvenients d'aquesta conducta.

La majoria de l'Ajuntament, deixantse arrastrar també pels cants de sirena dels qui més mal han fet a Tarragona, ampará a l'actual Sindicat en contra dels Gremis, y'l municipi, que ha de vetllar ab desinterés y abnegació pel mellorament de la ciutat, se troba lligat de peus y mans, im-

possibilitat d'intervenir en la qüestió y d'oferir solucions salvadoras.

Y és ben curiós lo fenòmen que se observa. Mentre los qui sempre han estat al costat dels Gremis s'ocupan y preocupan del conflicte, los autors del desgavell, los que més treballaren pera enderrocar una obra verament popular, aparentant hipòcritament desitjos de salvarla, callan com a morts o s'entretenen en publicar solts oficiosos molt apòsosit pera molestar a determinadas personas, però ben inútils pera demostrar l'interés que'ls desperta la bona marxa dels consums.

Tarragona que ha vist enfonsar lo Concert Gremial a mans dels caciquistas ha de tenir ben present lo que succeeix pera quan arriba l'hora de exigir responsabilitats. Perquè no val sortir ara ab que'ls Gremis són los amos, si abans s'ha tirat a destruirlos, no val volguer apedassar las cosas quan hi ha hagut lo deliberat propòsit d'esbotzarlos, pera lograr fins petits o venjansas personals.

Tothom sab qui són los autors de lo que passa, los que han conduït l'Administració dels consums pels mals viarans que trepitja, ¿Com és, donchs, que avuy s'amagan y no tenen valor pera presentarse al públich, confesant son erro si s'han equivocat o esmenant lo seu tort si procediren ab lleugeresa?

Creyem que l'augment que's proposa no's deü tolerar de cap de las maneres, y esperem la resolució dels Gremis, segurs que sabrán inspirarse en lo bé de Tarragona.

Ahir se reuniren gran nombre d'agremiats pera tractar de l'augment de tarifes y de l'especial situació en que's trovan actualment los gremis.

Segons se'ns manifestá, en la reunió hi regná perfecta unitat de miras, y després d'acordar consignar una protesta per l'augment de tarifes, se nomená una comissió pera que s'entengui ab lo «Centró Industrial» a fi de que s'elegeixin novas Juntas Gremials pera renovar lo concert ab l'Ajuntament per tres anys mes. Dita comissió la composan los Srs. don Joan Icart, D. Joseph Vidal, D. Emili Batalla, D. Joseph M.º Llanas, don Francesch Budesca, D. Ramon Cavallé y D. Jaume Tuset, un per cada gremi dels constituïts pera'l Concert Gremial.

També s'acordá interessar a totas las Corporacions tarragoninas y als representants en Corts pera que treballin la reducció del cupo.

Com ja anunciaren, lo diumenge a la nit arribaren a aquesta ciutat nostres amichs los eminentes músichs senyors Nicolau y Millet, qui junts ab lo Rvnt. D. Ramon Bonet constituïren lo tribunal tècnic que jutjá los opositors a la plassa d'organista de nostra Catejral.

L'estada dels distingits hostes a Tarragona fou aprofitada per los catalanistas pera organisar la vinguda a nostra ciutat del celebradíssim «Orfeo Catalá», pòguent ja desde ara considerarse la cosa com un fet.

Hi ha que agrair al Sr. Millet las facilitats que doná pera poguerse dur a cap lo projecte, donada la poca capacitat dels locals que aquí poden utilisarse. De no haverhi cap contratemps l'«Orfeo» vindrá per la segona Pasqua, donant dos concerts y surtiint lo dillúns a fer una excursió artistica a l'ex-monastir de Poblet.

Creyem que nostres llegidors rebrán ab gust aquesta noticia, puig realment hi ha desitjos de poguer sentir aquí una entitat musical tant respectable com és l'«Orfeo Catalá».

Complerta la missió que'ls portá a Tarragona, retornaren a Barcelona los Srs. Nicolau y Millet lo dimecres a la nit essent despedits a l'estació per gran número d'amichs.

Han sigut nomenats membres honoraris del Congrés Universitari catalá, nostres estimats amichs D. Ferrán de Querol, president la Societat arqueológica tarragonina y D. Francesch Nel-lo, president de l'agrupació «Joventut Catalanista».

La Directiva de la Cambra Agrícola del Vendrell, que tant se desvela en bé de la classe agrícola, va acordar que en lo local de la mateixa se celebrassin duas conferencias de caracter públich.

La una tindrà lloch avuy a dos quarts de tres, sobre l'importancia de la «Higiene dels vins» y será esplanada per D. Claudi Oliveras, director de l'«Estació Enològica de Vilafranca del Panadés».

La segona se celebrará lo día 6 pera tractar de las baixas de tributació de vinyas filoxeradas.

S'ha constituït a l'Atenèu una secció, «Foch Nou», composta per entusiastas joves aymants de las bonas tradicions de la casa. La nova secció's proposa, per ara, fomentar los balls de disfressas en aquella casa, pera que tornin a tenir l'importancia y bon nom que gaudian antigament.

A l'efecte, en tots los balls se repartiran números de diferents objectes d'art que's rifaran en lo darrer ball de la temporada. Dits objectes están esposats a casa Brell, cridant l'atenció del públich per son bon gust y riquesa.

Nostre estimat amich lo doctor en Jaume Peyrí, ha sigut nomenat catedràtic auxiliar de la Facultat de Medicina a Barcelona.

Felicitem a l'amich Peyrí per la distinció de que ha sigut objecte, y que no pot ésser més merescuda.

Anit tinguérem lo gust de veurer las invitacions de senyora que l'humorística secció «Foch Nou» de l'Atenèu repartirà en lo ball d'avuy.

Són de lo mellor que s'ha fet a Tarragona, artísticas, de gust y elegants, que donan prova de lo que pot ferse en nostra ciutat y honran a l'establiment de nostre amich Sr. Sugrañes, que ha demostrat en ellas lo molt que's preocupa de satisfacer las necessitats d'aquesta població.

Accedint a l'atenta invitació de la distingida societat coral «El Ancora», los Srs. Nicolau y Millet visitaren dilluns a la nit lo local d'aquella simpática societat, ahont sentiren executar cinch de las mellors pessas del repertori d'«El Ancora» y quina execució merescué aplaudiments dels mestres.

Los dignes director y socis de «El Ancora» obsequiaren ab gran amabilitat als Srs. Nicolau, Millet y demés amichs que'ls acompanyavan.

A las vuit d'aquest dematí tindrà lloch al local de la disolta societat «Niu Artístich», la venda en pública subasta de tots los mobles que perteneixeran a dita societat.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages-San Sebastián, Bayonne, Bordeaux, Nantes-Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirá d'aquest port lo dia 5 de Febrer lo vapor **Cabo S. Martín**, son capitá don Gregori Belaunde, admetent càrrega y pasaters pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Compañía Valenciana de Navegació

Linia regular de grans y ràpits vapors

Espanya, França é Italia

Vapors de la Compañía

Sagunio, Alcira, Játiva, Grao, Martos, Cabañal y Denia

Sortidas fixas y setmanals del port de Tarragona, directament pera **Marsella y Génova** los dimars de cada setmana escala quinzenal a **Liorna**.

Pera **Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cadiz y Huelva** los dijous de cada setmana.

Miages extraordinaris a **Marsella y Niza**.

S'admet passatge y càrrega a nòlts reduïts, S'admet càrrega ab nòlts seguit y coneixement directe pera New-York, Nàpols, Bari, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venècia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Saïd, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordó a Génova.

Agent: **D. Román Musolas**

Carrer d'Apodaca, 35.—TARRAGONA.—Teléfono, núm. 31

